

پُرسون تحلیل کرد:

سبقت متکی از قالیباف &#۴۷؛ رئیس مجلس دوازدهم چه کسی میشود؟

در دوراهی انتخاب فردی با سبقت اجرایی و نظامی در مقابل یک دیپلمات و معتدل کدام یک گوی سبقت را از یکدیگر خواهند ربود؟

به گزارش سایت خبری پرسون، تا آغاز به کار مجلس دوازدهم مدت زمان زیادی باقی نمانده است. نمایندگان منتخب این مجلس بر خلاف اسلاف پیشین خود با چالش های متعددی همراه هستند و از یکسو طی انتخاباتی پا به صحن مجلس گذاشته اند که با قهر اقشاری از مردم با صندوق های رای مواجه بوده و از سوی دیگر انتخابات اسفند ماه به روشنی حاوی این پیام بود که مردم دیگر به یک لیست واحد رای نداده و نامزدهای مورد حمایت خود را از لیست های مختلف انتخاب می کنند. این کنش اجتماعی بدون تردید حاوی پیام کم اعتماد شدن مردم جامعه به احزاب و تشکل های سیاسی بوده و لازم است که نمایندگان در ترمیم این چهره مخدوش شده احزاب و سیاستمداران، اهتمام کافی داشته باشند. همچنین در بسیاری از حوزه ها همچون تهران نیز انتخابات به دور دوم کشیده شده است و هنوز ترکیب مجلس دوازدهم به طور کامل بسته نشده است.

از سوی دیگر برگزیدگان خانه ملت در شرایطی آغاز به کار می کنند که کشور با بحران های اقتصادی و اجتماعی مختلفی از جمله گرانی و تورم شدید مواجه بوده و در عرصه بین المللی نیز شاهد بی سابقه ترین تنش ها در منطقه طی ده گذشته هستیم که حتی منجر به درگیری مستقیم نظامی بین ایران و رژیم غاصب اشغالگر قدس شده و نباید فراموش کرد در چنین شرایطی، منطقه غرب آسیا و شرق اروپا درگیر تنش های متعددی همچون حمله نظامی صهیونیست ها به غزه و جنگ فرسایشی روسیه و اوکراین است که التهاب بسیاری را ایجاد کرده اند.

در عرصه داخلی نیز شرایط اقتصادی نامساعد و تصویب طرح هایی همچون لایحه عفاف و حجاب که در مورد نحوه اجرا و چگونگی آن حرف و حدیث های فراوانی وجود دارد، نیازمند تمرکز هر چه بیشتر نمایندگان ملت بوده و در نهایت برآیند این موارد حاوی پیامی مستقیم در عرصه خارجی و داخلی است.

به همین دلیل نمایندگان دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در گام نخست باید در آزمون انتخاب هیات رئیسه و رئیس آتی مجلس سربلند بیرون آمده و با انتخاب رئیس مجلس به عنوان یکی از سران قوا، پیام مشخصی و روشنی مبنی بر سیاست های آتی خود به مردم کشور و البته جهانیان مخابره کنند.

با نگاهی گذرا به نامزدهای احتمالی ریاست مجلس، با نام هایی مانند محمدباقر قالیباف، مجتبی ذوالنوری، علی نیکزاد، سید محمود نبویان نبویان و منوچهر متکی، مواجه می شویم که انتخاب هر یک از این افراد دارای پیام و نشان دهنده سیاست پیش روی مجلسیان خواهد بود.

نمایندگان مردم در خانه ملت می بایست به عنوان اصلی ترین وظیفه خود در بدو فعالیت، بهترین انتخاب را بر اساس منافع ملی کشور انجام داده و مسئولیت این انتخاب را نیز بپذیرند. پرسون در تحلیلی ضمن نگاه به سوابق کاندیدای احتمالی برای ریاست مجلس، میزان شانس و اقبال این چهره ها برای کسب این کرسی را بررسی کرده است که با هم میخوانیم:

محمدباقر قالیباف

در بررسی سوابق اجرایی قالیباف مشاهده می کنیم که وی در سال ۱۳۷۳ مسئولیت قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) را پذیرفته و در سال ۱۳۷۶ نیز به دستور رهبر انقلاب عهده دار فرماندهی نیروی هوایی سپاه شد. وی در سال ۱۳۷۹ طی حکم دیگری از سوی مقام معظم رهبری، فرماندهی نیروی انتظامی ایران را عهده دار شده و در نهایت این چهره نظامی در سال ۱۳۸۴ با رأی اعضای شورای اسلامی شهر تهران به عنوان شهردار پایتخت انتخاب و تا سال ۱۳۹۶ به مدت ۱۲ سال در این سمت حضور داشت. قالیباف همچنین ریاست یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی را نیز بر عهده دارد. با توجه به سوابق اجرایی و پارلمانی وی، از قالیباف به عنوان یکی از گزینه های جدی ریاست مجلس آتی یاد می شود.

محمد باقر قالیباف، رئیس فعلی مجلس شورای اسلامی و شهردار سابق تهران و همچنین مسئول قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) و فرمانده نیروی هوایی سپاه و فرمانده نیروی انتظامی که در چهار سال اخیر با در دست گرفتن سکان ریاست مجلس و شعار « برای نجات اقتصاد ایران» قصد داشت تحولی را در ساختار اقتصادی کشور ایجاد کند، علی رغم اینکه توانست لقب مجلس انقلابی را از آن خود و مجلس کنونی کند، به باور بسیاری از تحلیلگران با وجود تلاش بسیار و به اعتقاد بسیاری از جریان ها و گروه ها عملکردی که در شهرداری تهران داشت، بسیار موفق تر از مجلس بود. البته همچنان محمد باقر قالیباف مدافعان سرسختی برای حفظ او در جایگاه ریاست مجلس دارد اما نباید نادیده گرفت بسیاری از چهره های جدید مجلس نیز معتقدند مشکلات معیشتی فراوان امروز حاصل در نظارت مجلس است که قالیباف بر صدر او نشسته بود و برای همین هم اکنون باعث شده منتخبین جدید مردم به فکر تغییر بیافتند و بیش از پیش خواستار جایگزینی وی در کرسی ریاست مجلس باشند.

مجتبی ذوالنوری

این چهره دیگر مدعی ریاست مجلس دوازدهم، نایب رئیس دوم مجلس یازدهم و سومین نامزد منتخب مردم شریف قم در دهمین دوره مجلس شورای اسلامی بوده و به این ترتیب شاهد این موضوع هستیم که تجربه دو دوره نمایندگی را در کارنامه خود دارد. وی طی سال های خدمت در مجلس، ریاست کمیسیون های مختلفی همچون کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، ریاست کمیته هسته ای، ریاست فراکسیون دفاع و اقتدار ملی و ریاست فراکسیون روحانیت مجلس را بر عهده داشته است ولی در حوزه اجرایی، سوابق وی اگر چه قابل توجه نبوده و عمده سوابق وی در مجلس دیده می شود. اما به باور برخی از فعالان وی نیز از چهره های مطرح این دوره برای ریاست مجلس است و بسیاری علاقمند جلوس وی بر صندلی ریاست مجلس هستند.

البته پاشنه آشیل مجتبی ذوالنوری مواضع نوعا افراطی و تند وی است که قطعا در این راه تدبیر بیشتر به خرج خواهد داد. تصاحب ریاست مجلس دوازدهم در صورتی که او بتواند محور وحدت شود، دور از انتظار نیست.

علی نیکزاد

نماینده مردم شریف اردبیل، سرعین، نیر و نمین در مجلس یازدهم، یکی دیگر از افرادی است که این روزها کمابیش نامش به عنوان یکی از گزینه های جدی برای ریاست مجلس آتی مطرح است. بررسی سوابق نیکزاد گویای این واقعیت است که وی از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، نایب رئیس اول و از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ نایب رئیس دوم مجلس شورای اسلامی در دوره یازدهم بوده است. نیکزاد پیش تر به عنوان وزیر راه و شهرسازی در دولت دهم مشغول خدمت بوده و مدتی بسیار کوتاه نیز سرپرستی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را بر عهده داشت. وی همچنین رئیس ستاد انتخاباتی سید ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ بوده و مدت یک سال نیز به عنوان معاون امور عمرانی وزیر کشور در سال ۱۳۸۷ خدمت کرد. به باور بسیاری، نیکزاد با وجود داشتن سوابق اجرایی موفق، چهره ای جهادی است و در جایگاه مجلس آنچنان که باید نتوانسته موفق ظاهر شود.

بسیاری عمیقا اعتقاد دارند اگر نیکزاد در دولت و در کابینه رئیسی حضور پیدا میکرد، قطعا از موفق ترین وزرا و چهره های دولت رئیسی بود که میتوانست مشکلات و تهدید ها را از دولت رئیسی دور و رضایت مندی مردم از دولت را بیشتر میکرد.

به هر حال او اگر وزن لازم برای تصدی ریاست مجلس دوازدهم را دارا باشد به سختی میتواند در جایگاه تصمیم گیری موفق باشد و به نظر می رسد باز هم در این دوره نیز تمرکز اصلی خود را بر روی بحث نایب رئیسی خواهد گذاشت.

سید محمود نبویان

بدون شک در بین چهره های مطرح برای ریاست مجلس دوازدهم، هیچ یک به اندازه سید محمود نبویان که توانست از حوزه انتخابیه تهرانی، ری و شمیرانات به مجلس راه پیدا کند با حاشیه و اعلام مواضع جنجالی همراه نیستند. وی پیش از این در دو دوره نهم و یازدهم سابقه نمایندگی مجلس را داشته و از شاگردان مرحوم آیت الله محمدتقی مصباح یزدی است. نبویان از طرفداران جدی اسلامی سازی دانشگاه ها بوده و مخالف جدی پیوستن به FATF محسوب شده و در جلسه علنی مجلس در خرداد سال ۱۳۹۹، تحریم ها را بی اثر دانسته و با مذاکره مخالفت نمود. وی همچنین در سال ۱۳۹۶ ادعایی جنجالی در مورد محمدجواد ظریف وزیر وقت امور خارجه مطرح کرد که واکنش های متعددی در پی داشته است.

وی به عنوان نفر اول در حوزه انتخابیه تهران انتخاب شد و همین اول شدن در انتخابات تهران، ذهنیت او را به کسب کرسی ریاست مجلس سوق داده است.

واکنش مردم به سخنان نبویان نشان می دهد او باید برای جلب نظر اکثریت جامعه تلاش ویژه کند و سخن باب نظر مردم به میان آورد. برخی از فعالان سیاسی معتقدند، سید محمود نبویان با دارا بودن دو دوره سابقه نمایندگی، در صورتی که کاندید تصاحب ریاست مجلس شود، رقبا را به زحمت خواهد انداخت اما فاصله زیادی تا کسب صندلی ریاست مجلس را دارد.

منوچهر متکی

منوچهر متکی عمدتا به دلیل مواضع و دیدگاه هایش در بین فعالان سیاسی و مردم به عنوان یک چهره معتدل و عقل گرا و غیر افراطی شناخته شده و به دلیل سابقه شش سال وزارت خارجه در دولت های نهم و دهم، در قامت یک دیپلمات معرفی می شود. متکی سابقه دو دوره نمایندگی مجلس در دوره های اول و هفتم را نیز در کارنامه خود داشته و همچنین ریاست کمیته روابط خارجی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی را در مدت حضور در مجلس هفتم عهده دار بود. این تجربیات باعث شده است تا وی به خوبی با ساز و کارهای مجلس آشنا شده و علاوه بر دیپلماتی موفق در حوزه بین المللی که حتی در اواخر دهه ۶۰ عضو تیم مذاکرات قطعنامه ۵۹۸ بود، بارها نشان داده است که زبان مذاکره در داخل و خارج از کشور را شناخته و می تواند از مسیر عقل گرایی با چالش های داخلی و خارجی مواجه شود.

در میان همه چهره های مطرح برای کسب صندلی ریاست مجلس، دلسوزان کشور معتقدند متکی، تعادل و تفاهم بیشتری را میتواند بین سیاسیون و چهره های تازه نفس مجلس ایجاد کند.

دو راهی قالیباف – متکی

همانطور که مشاهده می شود، در نهایت و پس از بررسی گزینه های موجود برای ریاست مجلس دوازدهم، دو چهره سرشناس یعنی محمدباقر قالیباف و منوچهر متکی دارای وزن، اعتبار و سوابق پارلمانی و اجرایی بیشتری نسبت به سایرین بوده و شاید به همین دلیل است که تعدادی از نامزدهای این فهرست به طور غیر مستقیم پالس هایی را به جامعه و نمایندگان ارسال کرده اند. در آخرین این پالس ها می توان و به حضور مجتبی ذوالنور در نشست موسوم به وحدت برای تحول در ۲۵ فروردین جاری اشاره کرد که به میزبانی شورای وحدت و منوچهر متکی برگزار شده بود و بیش از گذشته نام متکی را به عنوان رقیب جدی قالیباف برای تصاحب کرسی ریاست مجلس مطرح کرد و حتی باعث شد بسیاری شفاف تر از قبل متکی را محور وحدت در مجلس آینده بدانند و بخوانند.

دو راهی قالیباف – متکی برای نمایندگان یک آزمون جدی و بیانیه ای واضح در مورد انتخاب مسیر کشور در حوزه قوه مقننه طی چهار سال پیش رو است. در یک سو فردی با سابقه یک دوره نمایندگی، شهرداری و خدمت طولانی قرار گرفته است به نام محمد باقر قالیباف که از خود چهره ای سیاسی با سابقه خدمات نظامی مطرح کرده است که در شرایط حال حاضر منطقه نمیشود از کوله بار تجربه او گذشت و در مقابل اما منوچهر متکی به عنوان یک دیپلمات با تجربه که همواره مواضعی عقل گرایانه و معتدل داشته و بارها نشان داده است که زبان گفتگو را به خوبی شناخته و در بزنگاه های حساس نیز بر مدار تعقل و نه احساس عمل کرده و منافع کشور را بر منافع شخصی خود ارجحیت داده است، دیده می شود. برای نمونه در دوران وزارت امور خارجه، متکی از واکنش های احساسی پرهیز کرده و هیچگاه تلاش نکرد برای کشور بحران و هزینه سازی کند.

علاقمندان به تغییر در مجلس که کم هم نیستند، منوچهر متکی را حلقه وصل و وجه مشترک برای مجلس آتی میدانند و وزن، سوابق و تجربیات پارلمانی، سیاسی و اجرایی او را نسبت به سایر رقبا تصدی ریاست مجلس جایگاه بهتری میدهند و قویا به حمایت از او برخاسته اند.

بنابراین باید منتظر ماند و دید در دوراهی انتخاب فردی با سابقه اجرایی و نظامی در مقابل یک دیپلمات و معتدل کدام یک گوی سبقت را از یکدیگر خواهند ربود و در شرایط خطیر فعلی، کشور و منطقه را از مسیر عقلانیت به ساحل آرامش خواهد رساند و امور مهمی مانند وضعیت اقتصادی مردم را در اولویت قرار خواهد داد.

در نگاه کلی به نظر می رسد این روزها رقابت وارد مرحله جدید و جدی تری شده است و بیشتر از همه نام محمدباقر قالیباف و منوچهر متکی در کنار هم برای ریاست مجلس بر سر زبان ها افتاده است و پر بیراه نیست اگر بگوئیم ریاست مجلس آینده یکی از این دو نفر خواهند بود.

باید منتظر ماند و چشم به روزهای آتی داشت؛ فعلا همین.